

Obilježavanje 23. Obljetnice 110. Brigadi HVO Usora

Poštovane obitelji poginulih, nestalih i umrlih pripadnika 110. brigade, invalidi i stradalnici domovinskog rata, uvaženi branitelji Usore ma gdje bili...

Upućujem Vam iskrene čestitke u prigodi obilježavanja dana brigade i dana općine Usora...

Gospodine predsjedniče Općinskog vijeća Usore, gospodine načelnike Općinskog vijeća, uvaženi predstavnici Zakonodavne i političke vlasti na svim razinama u BiH.

Uvaženi crkveni velikodostojnici, poštovani predstavnici udruga proisteklih iz domovinskog rata...

Dame i gospodo, gosti, drage Usoranke i Usorani još jedan put vas iskreno pozdravljam i čestitiam Dan 110. Brigade HVO Usora i Dan općine Usora.

Izuzetna mi je čast i zadovoljstvo što danas ovdje pred ovim eminentnim skupom, pred braniteljima i sudionicima obrane Usora, pripadnicima 110. Brigade Usore i žiteljima Usore kao i njihovim gostima, mogu govoriti o 110. brigadi, njenom putu slave, ponosa i uspjeha u obrani drage nam Usore.

Događaji u Republici Sloveniji, Republici Hrvatskoj, oduzimanje naoružanja teritorijalne obrane, Ravno, rezervisti, djelovanje paravojnih postrojbi u Bosni i Hercegovini stvaraju vidljivu prijetnju za mir.

Nad Usorom, širom regijom i Bosnom i Hercegovinom nadvili su se teški tmurni oblaci rata, stradanja i progona. Od sjevera, juga, istoka i zapada osjeća se potreba za zaštitom interesa hrvatskog, a i drugih naroda u Usori i šire, u Bosni i Hercegovini. Pristupa se političkom organiziranju i utemeljenju vojske hrvatskog naroda kao istinskog jamca opostojanosti na stoljetnim ognjištima.

U siječnju 1992. godine utemeljena je hrvatska zajednica Usora u cilju zaštite svog naroda i drugih naroda, njihove časti, imovine i slobode, političkih interesa, kulturne baštine i prostora življenja.

Političari u izvršnoj vlasti, predstavnici svog naroda, mudri i hrabri ljudi okupljaju i mobiliziraju svoje intelektualne i druge potencijale, okupljaju snage u cilju stvaranja planova, praćenje situacije, pokreta neprijatelja i formiranje prvih postrojbi koje će u skorije vrijeme kroz obuku u Usori i Republici Hrvatskoj posjesti dominantne objekte i ključne komunikacije u cilju sprečavanja upada neprijatelja u naša sela, a ubrzo uvezuju dobro uspostavljenu crtu obrane i omeđuju siguran prostor za razvoj institucija Usore, infrastrukturu obrane i potporu braniteljima Usore.

U početku otpora imamo puno više dragovoljaca i branitelja nego naoružanja i uz dobru organizaciju, zamjenjivost umornih na crti obrane uspješno odoljevamo napadima i odbijamo prve udare neprijatelja na naše položaje.

Nakon formiranja Hrvatskog Vijeća Obrane, Hrvatske zajednice Hercegbosne 8. travanja 1992. pristupa se utemeljenju Hrvatskog vijeća obrane Usora, ukrupljivanjem malih postrojbi stvaraju se bojne kao samostalni elementi strukture obrane i nedovoljno opremljene nakon pada grada Doboja zaustavljaju neprijatelja, prihvaćaju izbjeglo stanovništvo. U toj borbi dio Makljenovca i Prisade ostaju izvan kontrola branitelja Usore.

Radi bolje organizacije održivosti uspostavljene crte obrane i stvaranje kvalitetne infrastrukture vojne organizacije koja će biti garant obrane Usore formirana je na današnji dan 110. brigada HVO Usora. Ustrojavaju se elementi borbene potpore, logistike, sanitetskog zbrinjavanja i čine se napori uspostave dobrih odnosa sa braniteljima Tešnja, Maglaja, Teslića i Doboja, te se učvršćuje uspravnica crte vođenja i zapovijedanja i sustava logisticiranja ostvaruje povezanost sa logističkim središtima koji su nam nesebično pružili logističku potporu i u otežanim uvjetima uz žrtvu naših pripadnika i njihovu snalažljivost dopremili u Usoru.

Posebni dodatni napori se čine na jačanju morala i sposobnosti Usorskih bojovnika, podiže se razina opremljenosti, dotura se nova količina naoružanja, osobnog i kolektivnog. Moral je sve bolji, bojovnici spremniji i odlučni obraniti rodnu grudu, iako su im na pleća pali i obrana rodne grude i gospodarenje obiteljskim imanjima i posrnulim gospodarstvom jer odmah na početku svibnja 1992. godine, žene, djeca, starci i nejač su konvojima katirsara izmješteni u Republiku Hrvatsku i dalje i vrlo često sami bojovnici nisu znali gdje su im obitelji, djeca i najmiliji, što samo po sebi govori u kakvim otežanim uvjetima se organizirala obrana i obranila Usora.

Neprijatelj nemilosrdno atakuje na naše prostore, napada svim i svačim, nepridržavajući se odrednica ženevske konvencije, ruši naše domove, ubija život u Usori, padaju prve žrtve, ginu prvi bojovnici, početkom svibnja i tijekom lipnja 1992. godine.

Branitelji odlučni učvršćuju crtu obrane, uređuju infrastrukturu, kako bi se zaštitili od djelovanja granata teškog naoružanja, ali poručuju „neprijateljska noga neće kročiti na slobodne prostore Usore“.

Organiziranjem aktivne obrane uslijedila je žestoka bitka za Putnikovo brdo u srpnju mjesecu 1992. godine zajedno s braniteljima Doboja u toj borbi nanijeli smo velike gubitke neprijatelju, učvrstili i kvalitetnije postavili obranu u tom dijelu Usore koja do kraja rata nije pomjerana, a odbila je sve napade neprijatelja.

U cilju okupiranja i zauzimanja slobodnih prostora Usore od strane neprijatelja, isplanirano je i provedeno nekoliko operacija uz posebno grupiranje snaga i sredstava s velikom brojem tenkova, oklopnih vozila, topništva i ljudstva pod vodstvom eminentnih nezaustavljivih, pod navodnim znacima, slavnih „komadanata“ i svi su oni polomili zube u sučeljavanju s braniteljima Usore, te s ogromnim gubicima u ljudstvu i tehnicu vratili se tamo od kuda su došli, ubijenog morala i na koljenima podnosili izvještaje svojim vođama o debaklu koji su doživjeli jurišajući na crte obrane 110. brigade Usora.

Još i danas su svježa sjećanja bitke za Putnikovo brdo, borbe i obrane Jeleča, Križa, Komina, Sinine Bašče i Ušća. Nismo zaboravili ni događaje, ni bitke, sudionike, a ni pripadnike koji su davali svoje živote, dijelove tijela i živom riječju svjedočimo događaje, pišemo povijest, dublje urezujemo i nakon više od dva desetljeća.

S ponosom, ushićeni, puni utisaka i slave, sjećamo se maestralno izvedene akcije „Bitka za Šumarevu kuću“. Tu smo pokazali sinergiju svih sudionika, združeno djelovanje pješačkih postrojbi, preciznost u topničkoj paljbi, potporu oklopa i organiziranu potporu logistike, te neprikosnoven sustav vođenja i zapovijedanja.

Usora je više puta tijekom rata dovedena u totalno okruženje i svaki put zajedno s braniteljima Tešnja i uz potporu branitelja žepačkog kraja, briljantnim akcijama ograničenog karaktera Usora biva deblokirana. Posebice se sjećamo devetomjesečne blokade 93. i 94. godine kada je ponestajalo svega osobito potrepština za obranu Usore, hrane i lijekova, pa su i u tim uvjetima branitelji Usore pokazali

svoje veliko srce, hrabrost i odlučnost ostati do kraja i obraniti svoju Usoru, racionalnom uporabom snaga i tehničko materijalnih sredstava, neodstupajući pred neprijateljskim pritiskom i lažnim obećanjima neprijateljskih misionara i medija.

Nakon posljednje deblokade 1994. godine, u Usoru stiže humanitarni konvoj koji je pripremala i organizirala hrvatska zajednica Usora Zagreb i usorani Njemačke, Švicarske, Austrije, Europe i tim svojim podvigom poboljšavaju stanje iscrpljenih zaliha brigade i puka Usore.

U lipnju 1994. godine uz nazočnost gostiju iz glavnog stožera HVOa, zbornog područja Vitez i Žepča, 110. brigada, preustrojena i na svečanom postrojavanju promovirana u 110. Domovinsku pukovniciju, a u srpnju iste godine ustrojena je gradijska satnija 3. gradijske motorizirane brigade „Jastrebovi“ od sinova i kćera rodne nam Usore.

Gardisti su sudjelovali u akcijama oslobađanja Kupresa, i u sastavu hrvatskih snaga, a nakon splitskog sporazuma između Hrvatske i Bosne i Hercegovine u vojno-redarstvenim akcijama Ljeto i Oluja.

Dame i gospodo,

U bližoj povijesti uvjerali smo se i bili svjedoci odlučnosti branitelja Usore, da uz minimalnu potporu i mudro vođenje daju sve od sebe i obrane Usoru, obrane dom i domovinu i stvore uvjete za gradnju bolje budućnosti.

Nažalost u toj borbi neki su dali i ono što se najviše može dati, svoj život. Danas smo se prisjetili njihove žrtve i na spomen obilježje položili cvijeće i palili svijeće, te u župnoj crkvi u Sivši molili za njihove duše. Njima na slavu, nama na prisjećanje, izrazimo posebnu zahvalnost svim onim djevojkama i mladićima koji su u odori branitelja Usore dali svoje živote, još jednom se poklonimo i njima zahvalimo.

Oprostimo onima koji su nam nanijeli bol našim najmilijima i učinili razaranja u našim obiteljima, na našim domovima i u našim selima, ali ne zaboravimo, ne zaboravimo koju su žrtvu učinili branitelji Usore da bi mi živjeli u miru i slobodi i neka nam oni budu izvor energije za sučeljavanje s aktuelnim izazovima današnjice.

Na kraju još jednom vam čestitamo dan 110. brigade HVO Usora i dan Općine Usora, želimo vam puno uspjeha u životu i radu, puno dobrih gospodarskih, infrastrukturnih, kulturnih i drugih projekata u cilju stvaranja kvalitetnijeg života u Usori u želji da vratimo nadu u Usoru, u Usoru gdje će se bolje živjeti.

Hvala, zdravi i veseli bili !